

WYPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Miejsce na naklejkę.

Sprawdź, czy kod na naklejce to
M-100.

Jeżeli tak – przyklej naklejkę.
Jeżeli nie – zgłoś to nauczycielowi.

Egzamin maturalny

Formuła 2023

JĘZYK UKRAIŃSKI

Poziom rozszerzony

Symbol arkusza

MMUU-R0-100-2505

DATA: 16 maja 2025 r.

GODZINA ROZPOCZĘCIA: 14:00

CZAS TRWANIA: 210 minut

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: 35

Przed rozpoczęciem pracy z arkuszem egzaminacyjnym

1. Sprawdź, czy nauczyciel przekazał Ci **właściwy arkusz egzaminacyjny**, tj. arkusz we **właściwej formule**, z **właściwego przedmiotu** na **właściwym poziomie**.
2. Jeżeli przekazano Ci **niewłaściwy** arkusz – natychmiast zgłoś to nauczycielowi. Nie rozrywaj banderol.
3. Jeżeli przekazano Ci **właściwy** arkusz – rozerwij banderole po otrzymaniu takiego polecenia od nauczyciela. Zapoznaj się z instrukcją na stronie 2.

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy ten arkusz egzaminacyjny zawiera 14 stron.
Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Na pierwszej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
3. W wyznaczonym miejscu zapisz numer tematu wybranego do realizacji.
4. Wypracowanie zapisz w miejscu na to przeznaczonym.
5. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
6. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
7. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
8. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.
9. Możesz korzystać ze słownika języka ukraińskiego.

Lista lektur obowiązkowych w roku szkolnym 2024/2025

Poziom podstawowy

Легенди, вибране;

Замовляння, Голосіння, Веснянки, Купальські пісні, вибране;

Нестор Літописець, *Повість минулих літ (Хрещення Руської землі)*;

Володимир Мономах, *Повчання дітям*;

Думи, *Втеча трьох братів з города Азова, Про Марусю Богуславку*, вибране;

Григорій Сковорода, *Всякому місту звичай і права, Бджола та Шершень, Пісня 12-та (В город не підю багатий)*, вибрані вірші;

Іван Котляревський, *Енеїда* (частини I–IV);

Микола Гоголь, *Тарас Бульба*;

Тарас Шевченко, *Катерина, Причинна, Іван Підкова, Сон, Заповіт, І мертвим, і живим...*, *Мені однаково, Думи мої, думи мої, Лихо мені з вами!*, вибрані вірші;

Іван Нечуй-Левицький, *Кайдашева сім'я*;

Михайло Старицький, *За двома зайцями*;

Іван Франко, *Малий Мирон, Захар Беркут, Мойсей, Каменярі, Тричі мені являлася любов*, вибрані вірші;

Леся Українка, *Лісова пісня, Мій шлях, І ти колись боролась, мов Ізраїль*, вибрані вірші;

Ольга Кобилянська, *В неділю рано зілля копала* (уривки), *Valse melancolique*;

Василь Стефаник, *Камінний хрест*;

Михайло Коцюбинський, *Intermezzo, Тіні забутих предків* (уривки);

Богдан Лепкий, *Вона там є, Журавлі*, вибрані вірші;

Богдан-Ігор Антонич, *Елегія про співучі двері*, вибрані вірші;

Остап Вишня, *Чухраїнці*;

Микола Хвильовий, *Я (Романтика)*;

Валер'ян Підмогильний, *Місто* (уривки, частина I, частина II);

Павло Тичина, *Пам'яті тридцяти, Скорбна мати, Уже світає, а ще імла, О панно Інно*, вибрані вірші;

Улас Самчук, *Марія*;

Василь Симоненко, *Ти знаєш, що ти – людина?, Де зараз ви, кати мого народу?, Є тисячі доріг, Лебеді материнства*, вибрані вірші;

Василь Стус, *У цьому полі, синьому, як льон, Як добре те, що смерті не боюсь я, Ярій, душе, Таборовий зошит* (записи 1–12 та 1984 рік), вибрані вірші;

Ліна Костенко, *Маруся Чурай* (уривки), *Чадра Марусі Богуславки, Доля, Пісенька з варіаціями*, вибрані вірші;

Наталка Сняданко, *Колекція пристрасстей, або пригоди молодої українки* (уривки);

Павло Ар'є, *На початку і наприкінці часів* (сцени 1–2, 4–7, 9–11);

Любов Якимчук, *Розкладання, Молитва, Абрикоси у касках*, вибрані вірші.

Poziom rozszerzony

Слово про Ігорів похід;

Мелетій Смотрицький, *Тренос;*

Леся Українка, *Бояриня;*

Володимир Винниченко, *Брехня;*

Олександр Олесь, *З журбою радість обнялась, Айстри*, вибрані вірші;

Павло Тичина, *Золотий гомін;*

Богдан-Ігор Антонич, *Зелена Євангелія;*

Сергій Жадан, *Інтернат;*

Марія Матіос, *Солодка Даруся;*

Юрій Андрухович, два вибрані есе;

Оксана Забужко, *Сестро, сестро* (вибрані оповідання, *Автобіографія*).

Вибери одну з наведених нижче тем і напиши твір.

- Твоя робота повинна налічувати щонайменше **350 слів**.
- Номер вибраної теми впиши в зазначену клітинку.
- Напиши твір у відведеному місці. Не пиши на полях.
- Напиши твір українською мовою.

Тема 1. (0–35)

Чи одна людина здатна зламати систему? Розглянь проблему на основі порівняльного аналізу віршів Василя Стуса і Лесі Українки.

Василь Стус

Отак живу: як мавпа серед мавп

Отак живу: як мавпа серед мавп.
Чолом прогрішним із тавром зажури
все б'юся об тверді камінні мури,
як їхній раб, як раб, як ниций раб.
Повз мене ходять мавпи чередою,
у них хода поважна, нешвидка.
Сказитись легше, аніж бути собою,
бо ж ні зубила, ані молотка.
О Боже праведний, важка докука –
сліпорожденним розумом збагнуть:
ти в цьому світі – лиш кавалок муки,
отерплий і розріджений, мов ртуть.

<https://www.ukrlib.com.ua>

Леся Українка

Скрізь плач, і стогін, і ридання

Скрізь плач, і стогін, і ридання,
Несмілі поклики, слабї,
На долю марні нарікання
І чола, схилені в журбі.
Над давнім лихом України
Жалкуєм-тужим у кожний час,
З плачем ждемо тії години,
Коли спадуть кайдани з нас.
Ті сльози розтроюдять рани,
Загоїтись їм не дадуть.
Заржавіють від сліз кайдани,
Самі ж ніколи не спадуть!
Нащо даремнії скорботи?

Назад нема нам воріття!
Берімось краще до роботи,
Змагаймось за нове життя!

<https://www.ukrlib.com.ua>

Тема 2. (0–35)

Значення гідності у формуванні особистості. Розглянь проблему, покликаючись на наведений нижче текст і вибрані твори української літератури.

Петро Кравченко

Гідність людини як ціннісний принцип її соціального буття

Гідність відображає уявлення про цінність особистості, відношення людини до самої себе і суспільства до індивіда. Усвідомлення власної гідності є формою самоконтролю та самооцінки особистості, на них ґрунтується вимогливість індивіда до самого себе. Як оцінює себе в усіх конкретних випадках особа? Від чого залежить рівень цієї оцінки? У першу чергу, цей рівень визначається вдачею людини, обставинами в яких вона існує, її поведінкою. Зрештою, на ґрунті морального усвідомлення себе в людині формується еталон самооцінки та критерії життєреалізації. Цього еталону вона і сама повинна дотримуватися у повсякденній поведінці, і вимагати його дотримання від оточуючих, якщо даний ціннісний еталон достатньо обґрунтований.

Категорія гідності утверджує принципову цінність індивіда як людини взагалі, як представника людства, визначаючи моральний еталон його самооцінки. Утвердити, обстояти або втратити свою гідність особа здатна в проекції власного індивідуального «Я» на загальнолюдські потенції цінності й ідеали. Наскільки повно проявляється в конкретних діях особистості історично сформоване начало людяності як такої, наскільки людяними є її задуми і вчинки – такою є проблема людської гідності в аспекті морального самовдосконалення особи. Але крім цього проблема гідності проявляється і у зберіганні поваги до кожного індивіда, його людських прагнень і прав з боку інших людей та суспільства в цілому. [...]

Гідність – один із найбільш складних й особистісних елементів свідомості і разом з тим емоційної сфери людини. Це водночас і своєрідний саморегулятор її поведінки, і емоційне переживання своїх вчинків, дій, і почуття морального задоволення чи незадоволення. А почуття, як відомо, можуть домінувати над раціональною оцінкою дій, застерігати людину від аморальних учинків. Почуття гідності виникає в процесі усвідомлення свого «Я» і зароджується уже в родовому суспільстві. Проте усвідомлена гідність може у свою чергу посилювати чи тамувати деякі почуття, змінювати їх напрям, вираз та інтенсивність.

Гідність дає змогу людині оцінювати ситуацію, обирати способи досягнення мети, враховувати можливі наслідки своєї поведінки на основі розмежування реальних суспільних відносин. Щоденна практична діяльність дає можливість людині бачити себе немовби збоку, об'єктивно зважувати свої можливості, фіксувати, засуджувати неправильні твердження й вчинки. В усьому цьому гідність відіграє роль морального джерела самовдосконалення особистості. [...]

Показником співвідношення свободи й гідності особистості є міра примусу та вільного вибору, що здійснюється особистістю в тій чи іншій ситуації. Необхідність постійного вибору між примусовим та вільним волевиявом і робить гідність динамічною

власністю, яка регулює поведінку особистості у певних життєвих умовах. У цьому зв'язку людині об'єктивно необхідна певна «маса» гідності в середовищі, де вона реалізується, оскільки невідповідність між її гідністю та гідністю інших гальмує прояв особистості, істотно ускладнює можливості її самоствердження.

<https://dspace.pnpu.edu.ua>

WYPRAWOWANIE

na temat nr

11

[illegible]

Tabele wypełnia egzaminator!

				Jeżeli 0 pkt – wskaż powód.		
1.	Spełnienie formalnych warunków polecenia	0	1	Brak lektury obowiązkowej.	Nie dotyczy problemu.	Nie jest wypowiedzią argumentacyjną.

2.	Kompetencje literackie i kulturowe	0	1	2	3	4	5	6	7	8	Liczba błędów rzeczowych	OGÓŁEM KLiK
		9	10	11	12	13	14	15	16			

3a	Struktura wypowiedzi	0		1		2		3	
		G	F	E	C	D	B		

		Liczba błędów w spójności			
3b	Spójność wypowiedzi	0	1	2	3

3c	Styl wypowiedzi	0	1
-----------	------------------------	----------	----------

4a	Zakres i poprawność środków językowych	Liczba błędów językowych	0	1	2	3	4	5	6	7
			3 3 3 2 2 1 H G F H G H	3 2 1 E F G	3 2 1 D E F	3 2 1 C D E	3 2 1 B C D	3 2 1 A B C	2A	1B

4b	Poprawność ortograficzna	Liczba błędów ortograficznych		
		0	1	2

4c	Poprawność interpunkcyjna	Liczba błędów interpunkcyjnych	0	1	2

Łączna liczba punktów:

BRUDNOPIS (*nie podlega ocenie*)

JĘZYK UKRAIŃSKI

Poziom rozszerzony

Formuła 2023

JĘZYK UKRAIŃSKI

Poziom rozszerzony

Formuła 2023

JĘZYK UKRAIŃSKI

Poziom rozszerzony

Formuła 2023

